

Sázka na strach

Francouzský exprezident Nicolas Sarkozy rozjel kampaň, která ho má znovu dostat do Elysejského paláce.

TÉMA
str. 8–9

Pohádkový příběh

Amerika mě změnila, vyznám se tu líp než v Česku, říká Brňan Jan Vaňhara, nyní úspěšný americký podnikatel.

ROZHOVOR
str. 11

➔ CZK/EUR • 27,020 / 0,000 Kč ➔ CZK/USD • 24,041 / +0,17 Kč ➔ PX • 881,41 / -0,11 % ➔ EURO STOXX 50 • 3091,66 / +0,70 % ➔ ZLATO • 1343,20 \$ / -0,44 %

KOMENTÁŘ: KANCLÉŘKA A JEJÍ NÁVRAT DO REALITY / str. 10

Krátce

Správě železnic hrozí kvůli zrušení zakázky soud

Litoměřická stavební společnost Chládek & Tintěra se nechce smířit s tím, že Správa železniční dopravní cesty nečekaně zrušila tendr na dostavbu čtvrtého koridoru v Praze z Hostivaře do Vrsovic, v němž nabídla nejnižší cenu. Podala proto námitku a hrozí soudem. **str. 3**

Češi investují miliardy do energie v Kyrgyzstánu

Česká energetická firma Geen General Energy chystá byznys v Kyrgyzstánu. Zhruba dvoumiliardová investice má pokrýt výstavbu čtyř vodních elektráren o celkové kapacitě 65 megawattů. **str. 5**

ČEZ koupil dodavatele vzduchotechniky AZ Klima

ČEZ dál posiluje svůj byznys energetických služeb, který provozuje pod značkou ČEZ ESCO. Nově koupil od fondu Genesis a minoritních akcionářů dodavatele vzduchotechniky AZ Klima. **str. 6**

 twitter.com/e15news

MARTIN ČABAN:

Dlouho jsem nevěděl, co si myslet o kontrolách topenišť. Moc mi pomohl ministr Brabec. Prý „slušným lidem nic nehrozí“. Takže odstup, satane.

Příliš drahá antikoncepce

Hormonální antikoncepce je v Česku až **dvakrát dražší** než v jiných evropských zemích.

Pilulky z dovozu se prodávají zhruba **o pět procent levněji** než přípravky určené pro český trh.

Mezi **sedmi** léky, kterých se loni do Česka dovezlo nejvíce, je **šest** přípravků proti početí.

Až **polovina** prodaných preparátů s největším rozdílem cen pochází z dovozu.

Foto: Profimedia.cz

BYZNYS str. 4

Zápisník
Dušana Kútnera

Sto milionů za Ztohoven

Pražský hrad dostane od sněmovny sto milionů korun na svou obranu. Už měsíce totiž čelí útoku... koho vlastně? Aha, nikoho (neboť střešní ekvilibristika skupiny Ztohoven není útok, ale neškodná anarchie fyzicky neohrožující nikoho krom samotných aktérů). A turisty se podařilo eliminovat zavedením důkladných kontrol vytvářejících před Hradem čas od času velké fronty, kterým je nějaký Zeman ukraden. Jeho příznivci nemají důvod na něj útočit a zarytí nepřátelé – sluníčkáři a kavárníci – jsou jak známo většinou fyzicky neschopní intelektuálové. Hrad ale prý přesto chce nakoupit technologické vybavení. Nejspíše půjde o zařízení rozpoznávající IQ a budou vpuštěni pouze ti s hodnotou pod osmdesát, tedy Zemanovi voliči. Jen aby tam vpustili i jeho mluvčího.

Čtveřice fyziků v časopise *Europhysics News* zpochybnila podle ČTK to, že dvě věže Světového obchodního centra spadly po nárazu letadel, ale „spíše“ po řízené demolici. Údajně respektovaný časopis se zároveň kryje tím, že prý jde trochu o spekulace. Shodou okolností se čtveřice expertů vyjádřila jen pár dní před výročním útokem, který si vyžádal přes tři tisíce mrtvých. Náhoda, že. Publika nade vše. Netrpělivě čekáme na další ověřené spekulativní zprávy zpochybňující smrt Adolfa Hitlera (umřel po válce v Latinské Americe), úmrtí Elvise Presleyho (žije a těšíme se na koncert v Lucerně) a přistání Američanů na Měsíci (k jehož natočení se přiznal patnáct let mrtvý režisér).

Protagonisté dne

Aleš MOKŘÝ

ŠÉF GEEN GENERAL ENERGY

Chystá dvoumiliardovou investici do výstavby kvarteta vodních elektráren v Kyrgyzstánu, hotovo má být do čtyř let.

str. 5

Daniel BENEŠ

ŠÉF ČEZ

Novou akvizici v podobě firmy AZ Klíma posílil ČEZ svůj byznys na poli energetických služeb a zisky z nich plynoucí.

str. 6

Volkmar DENNER

ŘEDITEL BOSCH

V kauze s emisními podvody vyšlo najevo, že firma chtěla za vývoj podvodného zařízení od automobilky finanční kompenzace.

str. 6

ZA VYŠŠÍ MZDY

Foto: ČTK

NA VČEREJŠÍM manifestačním mítinku stovek odborářů v Praze Českomoravská konfederace odborových svazů doporučila svým členům, aby vyjednávali v podnicích pro příští rok zvýšení mezd o pět až 5,5 procenta. Podle předsedy ČMKOS Josefa Středuly je růst mezd klíčový vzhledem k zaostávání tuzemských příjmů za ostatními zeměmi Evropské unie. Odbory požadují také zvýšení minimální mzdy na 11 500 korun.

Úřady budou kontrolovat kotle

■ Možnost kontrolovat, čím lidé topí doma v kotlích, schválila včera sněmovna. V případě prohřešků by mohly úřady ukládat pokuty.

Sněmovna schválila novelu zákona o ochraně ovzduší a to i navzdory kritice ohledně prolomení domovní svobody. Novela totiž umožňuje kontroly kotlů přímo u jejich majitelů. Odpůrci nové úřední kompetence neuspěli s návrhem na její vypuštění z předlohy. Novela nyní poputuje k posouzení do Senátu.

Fyzická kontrola kotle v domácnosti by byla podle předlohy až krajním řešením. Norma předpokládá, že kontrola by mohla přijít, pokud se důvodně podezření na porušení zákona objeví opakovaně. Úředníci budou muset majitele písemně vyzvat, aby zjednal nápravu, s informací, co jinak může nastat.

„Nově navrhované ustanovení není protiústavní,“ zdůraznil ministr životního prostředí Richard Brabec (ANO). Slušným lidem podle něho nic nehrozí. Nová

pravomoc má zamezit spalování různého odpadu, což je zakázáno, ale neexistuje proti tomu žádná obrana, uvedl ministr.

Prověrky by měl zákon umožnit od příštího roku. Lidem, kteří by pracovníky kontroly domů nepustili, by hrozil postih až 50 tisíc korun.

Předloha také zakotví pravidla pro uznávání zahraničních plaků pro vjezd automobilů do nízkoe emisních zón a upraví pravidla pro vyhlašování a ukončování smogových situací a regulací. /čtk/ **NÁZORY str. 10**

Pravice napadne novelu u Ústavního soudu

Pravicová opozice napadne schválenou novelu zákona o ochraně ovzduší u Ústavního soudu. Předpis prosazený vládní koalicí podle lídrů TOP 09 a ODS protiústavně narušuje domovní svobodu. Na přípravě návrhu na zrušení zákona začínají strany pracovat hned, protože neočekávají, že by novela neprošla Senátem. Zastánci naopak mluví o právu na příznivé životní prostředí.

Krátce

Majitelé památek mohou žádat o peníze na opravy

Na opravy a zpřístupnění památek v Česku či na modernizaci jejich sociálního zázemí je v evropských fondech a státním rozpočtu připraveno víc než 1,8 miliardy korun. Podpora je zaměřena na zatraktivnění památek zapsaných v seznamu světového dědictví UNESCO a nemovitých i movitých národních kulturních památek.

Výbor schválil Hradu finance na bezpečnost

Sněmovní rozpočtový výbor včera schválil přesun 100 milionů korun z rozpočtu ministerstva obrany do rozpočtu Kanceláře prezidenta republiky. Jsou určeny na bezpečnostní opatření na Pražském hradě. Pražský hrad chce za peníze nakoupit technologické vybavení.

Poslanci omezí zvyšování autorských poplatků

Poslanci možná novelou zamezí skokovému zvyšování sazeb autorských poplatků, ke kterému se od příštího roku rozhodly přistoupit autorské svazy. Novelu autorského zákona kvůli tomu vrátili k opětovnému projednání ve sněmovním kulturním výboru. /čtk/

Správě železnic hrozí kvůli zrušení obří zakázky soud

■ Společnost Chládek & Tintěra se domáhá obnovení tendru nebo alespoň náhrady škod

Jan Šindelář

Děni kolem největší železniční zakázky posledních let se přístřeje. Litoměřická stavební společnost Chládek & Tintěra se nechce smířit s tím, že Správa železniční dopravní cesty nečekaně zrušila tendr na dostavbu čtvrtého koridoru v Praze z Hostivaře do Vršovic. Společnost nabídla nejnižší cenu a jako vítěze ji doporučila i výběrová komise složená mimo jiné ze zástupců ministerstva dopravy a fondu dopravní infrastruktury. Místo podpisu smlouvy ale v srpnu přišla studená sprcha v podobě zrušení tendru s nejasným odůvodněním. Firma nyní podala námitku a jako následnými kroky hrozí soudem.

„Na základě právního rozboru jsme přesvědčeni, že zrušením soutěže

Foto: kridov.cz

OPRAVY SE ZPOŽDĚNÍM. Železniční koridor mezi Hostivaří a Vršovicemi se modernizace zatím nedočká.

se zadavatel dopustil naší diskriminace a aktu libovůle. Naše společnost hodlá využít veškerých právních prostředků k dosažení nápravy, nebo alespoň nahrazení majetkové újmy, která nám byla způsobena,” sdělil obchodní ředitel firmy Pavel Stoullil.

Správa železnic soutěž zrušila s odůvodněním, že její vlastní zadávací dokumentace neumožňuje učinit jednoznačný závěr o splnění kvalifikačních

předpokladů. „Stanovisko SŽDC ke zrušení soutěže se nemění a počítáme v nejbližším možném termínu s vypsáním nové zakázky podle nových, přísnějších a jednoznačných pravidel,” uvedla mluvčí železničářů Kateřina Šubová. Dodala, že námitku z Litoměřic vyřeší do poloviny září.

Nad zrušením tendru vyjádřil rozhořčení i ministr Dan Ťok, který poslal na SŽDC kontrolu.

Krátce

Magistrát chce novou smlouvu s Bulovkou

Praha chce do podzimu uzavřít novou nájemní a správcovskou smlouvu týkající se Nemocnice Na Bulovce. Jako vlastník většiny areálu žádá zvýšení nájemného ze současných zhruba sedmi milionů na 35 milionů korun. Nemocnice si ale představuje nájemné mezi 15 a 20 miliony korun. Donesl ztrátovou nemocnici provozuje ministerstvo zdravotnictví.

Německý fond investoval do pražských domů

Německý penzijní fond, spravovaný společností Institutional Investment Partners, koupil šest obytných domů v historickém centru Prahy. Jde o více než 6500 metrů čtverečních obytných a 700 metrů obchodních ploch. Prodané domy jsou plně pronajaté. Polovina je v Praze 2, dva na Vinohradech, Ujezdě, v Karlíně a Praze 5. /čtk/

Pražský okruh se má začít stavět do tří let

Připravovaná část Pražského okruhu mezi brněnskou dálnicí D1 a královéhradeckou D11 by se měla začít stavět do konce roku 2019. Plnění harmonogramu stavby, kterou nedávno ministerstvo dopravy vyřadilo z prioritních projektů, pro které nebude nutné opakovat proces EIA, pohledá nově založená

pracovní skupina. Měli by ji tvořit zástupci dotčených ministerstev a hlavního města. Včera o tom informoval premiér Bohuslav Sobotka.

Nová dokumentace vlivů na životní prostředí (EIA) by podle nedávného vyjádření ministerstva dopravy mohla být hotová v únoru příštího roku. /čtk/

Šťastného Alzheimer Home má nové majitele

■ Blízký přítel Václava Klause a někdejší byznysový parták Tomáše Pitra jsou novými spoluvlastníky firmy, která zřídila v Praze-Kunraticích pečovatelské centrum. Další majetková změna je tam na obzoru.

Daniel Novák

Ve firmě stojící za Alzheimer Home Zátíší, ústavem pro osoby postižené demencí vedeným expolitikem ODS Borisem Šťastným, se rok po otevření přeskupily podíly. Majority se zbavila společnost Semi Invest, která má

blízko ke kontroverznímu podnikateli Tomáši Pitrovi. Její představitel Milan Šedivý si ve firmě nechal jako fyzická osoba třicet procent.

„Samotná změna struktury společníků společnosti Alzheimer Home, s.r.o., neměla a nemá jakýkoli vliv na činnost našeho zařízení, toto je organizačně i ekonomicky soběstačnou a úspěšně expandující organizací,” uvedl Šťastný, který je předsedou správní rady centra. Ve zřizovatelské firmě ústavu drží dvacet procent.

Pětínový podíl od „pitrovců” získal nově Milan Velek, lobbista a někdejší příslušník komunistické tajné služby. Ještě v době, kdy Václav Klaus vykonával funkci prezidenta, patřil s Borisem Šťastným

do okruhu jeho nejbližších kamarádů.

Třicet procent drží v Alzheimer Home od letoška také Aurex Holding podnikatele Kamila Marváňka.

„Nákup obchodního podílu v Alzheimer Home jsme vyhodnotili jako dobrou investiční příležitost. Podíl hodláme se ziskem prodat a jednání již probíhají,” sdělil byznysmen.

Marvánek patřil k partákům Tomáše Pitra v době, kdy jeho skupina ve spolupráci s později zavražděným Františkem Mrázkem kontrolovala zpracovatele olejin Setuzu. Marváňkovo jméno do médií proniklo rovněž v souvislosti se zmizelým fotbalovým bossem Miroslavem Křížem. Marvánek s ním podnikal.

SEGWAYE JEZDÍ DÁL

Foto: reuters

ZÁKAZ PROVOZU segwayů v Praze již sice platí od srpna, z ulic ale rozhodně nezmizely. Důvodem jsou chybějící dopravní značky. Zákaz bude vymahatelný až na konci listopadu. Nyní se čeká na osazení značení, které zadala magistrát. Za zpoždění mohou podle představitelů Prahy 1 magistrátní úředníci. Podle náměstka primátorky Petra Dolínka (ČSSD) ale vinu nese městská část, která dočasné značení odmítla.

Antikoncepce se do Česka dováží z levnějších zemí

■ Ze sedmi léků, kterých se loni do České republiky přivezlo nejvíce z jiných trhů, je šest antikoncepčních přípravků.

Adéla Čabanová

I když obecně jsou léky v Česku relativně levné, hormonální antikoncepce je výjimkou. V některých evropských zemích stojí výrazně méně než u nás. Stala se proto hitem pro distributory, kteří se specializují na přeshraniční obchod. Distributor nakoupí v zemi s nižší cenovou hladinou, přípravky přebalí nebo přelepí tak, aby nechyběly informace v češtině. V Česku je prodá o něco levněji, než jsou běžné zdejší ceny, a ještě vydělá.

Tabulku přípravků, kterých se paralelním obchodem loni dovezlo nejvíce (ve finální hodnotě), vede

nitroděložní tělísko Mirena. Těch se loni dovezlo z jiných zemí za 30,7 milionu korun, pilulek Mercilon za 19,3 milionu korun. U přípravků, které se nejvíce překupují, tvoří paralelní dovoz třetinu až polovinu celkových prodejů v Česku. Vyplývá to z analýzy společnosti Sprinx Pharma.

Distributoři nakupují levnou hormonální antikoncepci oblíbených značek, kde se dá. „Jedná se o země napříč celou Evropou – od východu na západ, od jihu na sever. Mezi zdrojové země patří například Balkán, Velká Británie, jih Evropy, Francie,“ říká Linda Prokopová z Asociace evropských distributorů léčiv.

Distributor musí při paralelním dovozu splnit veškerá pravidla nakládání s léky. Pro farmaceutické firmy na českém trhu to zatím neznámá problém. „Z hlediska celkových obrátů jsou to malé částky,“ říká výkonný ředitel Asociace inovativní-

Ceny antikoncepce v Česku a v zahraničí (pro zákazníka v korunách)

	Česko	zahraničí	rozdíl
Mercilon 3x21 tablet	610	305 – Portugalsko	–50 %
Mirena nitroděložní tělísko	5200	3120 – Rumunsko	–40 %
Jeanine 1x21 tablet	320	220 – Polsko	–31,25 %
Logest 1x21 tablet	190	124 – Rumunsko	–34,74 %

Pramen: namátkový průzkum deníku E15 mezi českými lékárnami a zahraničními internetovými lékárnami

Rozdíly v řádu desítek procent

Za některé značky hormonální antikoncepce platí zákaznice v Česku výrazně vyšší částky než v jiných evropských zemích. Rozdíl může být až dvojnásobný. Méně platí například ženy v Portugalsku, Rumunsku nebo Velké Británii. Například za tříměsíční balení přípravku Mercilon můžete v české lékárně dát 610 korun. Nizozemská internetová lékárna jej nabízí v přepočtu za 425 korun, britská za 345 korun a portugalská dokonce za 305 korun – tedy za polovinu, než na kolik přijde v Česku.

ho farmaceutického průmyslu Jakub Dvořáček.

Cena antikoncepce není v Česku regulovaná. Rozdíly v cenách jsou dané nejen rozhodnutím výrobce, ale také přírůzkou distributora a lékárny. Celkově je para-

lelní dovoz léků z jiných evropských trhů do Česka marginální proti tomu, kolik léků se vyváží. V roce 2015 vyvezli paralelní distributoři z Česka léky za 3,9 miliardy, přivezli jich za 324 milionů korun.

Krátce

Continental chystá růst o devět procent

Výrobce součástek pro automobily Continental Automotive CR letos plánuje zvýšení tržeb o devět procent na více než 58 miliard korun. Loni firma, která patří k největším výrobním podnikům v Česku, zvedla tržby o 3,6 procenta na 53,5 miliardy korun.

Vítkovice dodají lodní hřídele do Skandinávie

Společnost Vítkovice Heavy Machinery ze skupiny Vítkovice Machinery Group dodá dvěma skandinávským firmám lodní hřídele pro velké tankery a kontejnerové lodě celkem téměř za padesát milionů korun. Výrobu hřídelí pro dánskou firmu MAN Diesel & Turbo už Vítkovice zahájily. Na zakázkách budou pracovat nejméně do léta 2017.

Microsoft otvírá vývojové středisko

Výrobce softwaru Microsoft zahájil v Praze provoz vývojového centra systémů pro řízení vztahů se zákazníky. Do konce letoška přijme osmdesát lidí, celkem mají v příštích dvou až třech letech vzniknout až dvě stovky pracovních míst. /čtk/

Ceny bytů rostou čím dál tím rychleji

Tržní hodnota bytů, rodinných domů a pozemků ve druhém čtvrtletí se dále zvýšila. V meziročním srovnání nejvíce zdražily byty, hlavně v Praze, Jihomoravském a Královéhradeckém kraji. Výrazně vzrostly také ceny pozemků, stejně jako u bytů šlo o nejvyšší růst za pět let. Nejméně zdražily rodinné domy, uvedla Hypoteční banka.

Z HB Indexu, který sleduje hodnotu nemovitostí, vyplývá, že ceny bytů meziročně vzrostly o 8,1 procentního bodu na 107,8 bo-

du. Základní hodnotu indexu sto bodů představují skutečné ceny nemovitostí k 1. lednu 2010. Zatímco byty a rodinné domy zdražují zhruba poslední tři roky, v případě pozemků index zvolna roste od začátku sledování v roce 2011. Ve druhém čtvrtletí vzrostl meziročně o 7,8 procentního bodu na 128,8 bodu.

„Ceny starších panelových bytů vzrostly dvakrát rychleji než u cihlových bytů,“ uvedl ředitel nemovitostního odboru Hypoteční banky Petr Němeček. /čtk/

SKLIZEŇ ZAČÍNÁ

PRACOVNÍCI RODINNÉHO VINAŘSTVÍ Sedlák z Velkých Bílovic, které jsou největší vinařskou obcí v ČR, začali sbírat hrozny odrůdy Muškát moravský. Svaz vinařů očekává, že celková sklizeň bude kvůli jarním mrazům asi o dvacet až třicet procent slabší než loni.

Geen investuje miliardy do vodní energie v Kyrgyzstánu

■ Čtyři vodní elektrárny o celkovém výkonu 65 megawattů hodlá ve středoasijské republice postavit česká skupina Geen General Energy.

Jaroslav Bukovský

Česká energetická firma Geen General Energy chystá byznys v Kyrgyzstánu. Zhruba dvoumiliardová investice má pokrýt výstavbu čtyř vodních elektráren o celkové kapacitě 65 megawattů. První dvě elektrárny mají být v provozu v roce 2018, zbývající do konce roku 2020. Středoasijská hornatá repub-

lika je podle firmy pro vodní energii zemí zaslíbenou, perspektivně tak hodlá Geen své zaměření na Kyrgyzstán zvýšit.

„Uzavřeli jsme memorandum o výstavbě vodních elektráren na kyrgyzském území. Teď podnikáme projektové a finanční kroky a zpracováváme předběžnou studii proveditelnosti,“ uvedl mluvčí firmy Josef Milon.

Investičně-inženýrská skupina podnikatele Aleše Mokrého o sobě dala na českém energetickém trhu

vědět zejména nedávnými akvizicemi několika fotovoltaických elektráren vybudovaných na vrcholu odvětví v letech 2009 a 2010.

Do konce desetiletí chce Geen získat portfolio obnovitelných zdrojů o celkovém výkonu

159
megawattů.

plánuje Geen vystavět nebo dokoupit portfolio obnovitelných zdrojů o celkovém výkonu 159 megawattů, a to primárně z vodních zdrojů. „Vedle Kyrgyzstánu, který má obrovský hydro-potenciál, máme v hledáčku i další země vhodné pro výstavbu vodních zdrojů, tedy především oblasti s výrazně-

jšími rozdíly v nadmořských výškách, příkladem může být třeba Gruzie,“ dodal Milon. Vedle vody může Geen vsadit i na vzduch, v úvahu přicházejí třeba větrné turbíny v Srbsku.

Právě vodní elektrárny patří k jedné z nejnadějnějších investic v rozvíjející se zemi závislé na přílivu zahraničního kapitálu. „Vedle vodních elektráren lze mezi perspektivní odvětví pro investice v Kyrgyzstánu zařadit i dopravní techniku, malé pivovary a potravinářské technologie jako celek,“ uvádí například agentura CzechTrade. Hlavními riziky jsou podle ní především špatná infrastruktura či špatné zásobení energiemi.

Inzerovaná ojetá auta podražila

Stáří 9,4 roku a něco přes 150 tisíc kilometrů na tachometru. Takové parametry má průměrný osobní automobil nabízený v Česku na inzerát. Cena těchto vozů se přitom v srpnu zvýšila o devět tisíc korun na průměrných 189 tisíc korun. Ukázala to analýza skupiny AAA Auto.

„Začátek léta bývá obvykle vrcholem motoristické sezony, kdy řada klientů nakupuje novější modely automobilů kvůli dovoleným, a proto auta z trhu rychle mizí. Nyní se lidé snaží ojeté vozy před zimou spíše více prodávat. To je vždy důležitý impuls pro druhou hlavní sezonu obchodu s ojetými vozy, která začíná právě v září,“ uvedla šéfkyně AAA Auto Karolína Topolová. /čtk/

Geneticky upravené plodiny bude možné zakázat

Stát od příštího roku patrně dostane možnost zakázat pěstování geneticky modifikovaných plodin (GMO), které jsou jinak v Evropské unii povolené.

Tuto možnost členským státům dala evropská směrnice, Česko ji ale zatím nemohlo využít. Změnit to má až novela, kterou schválila sněmovna.

V Česku se pěstuje pouze geneticky modifikovaná kukuřice, její plochy se ale stále snižují. Už loni její výměra klesla skoro o polovinu na necelých tisících hektarů. Letos pak podle údajů ministerstva zemědělství spadla o 92 procent, když ji pěstoval jen jediný zemědělec na Pardubicku

na ploše 75 hektarů. V roce 2008, kdy byla v Česku GM kukuřice nejrozšířenější, ji pěstovalo 167 subjektů na

ploše přesahující 8300 hektarů. Kukuřice s genetickou modifikací lépe odolává škůdcům a zraje dříve.

Sněmovní výbor pro životní prostředí doporučil v předloze provést vesměs drobná zpřesnění. Díky novele už uzavřená pracoviště nebu-

dou muset oznamovat každý nový geneticky modifikovaný organismus, který bude hodnocen jako nejméně nebezpečný. Týká se to vysokých škol, nemocnic či biotechnologických firem, tedy použití ve výzkumných laboratořích. /čtk/ Více E15.cz

Plochy geneticky upravené kukuřice v Česku se rychle snižují. Letos ji pěstoval jediný zemědělec na ploše zhruba 75 hektarů.

Praha → Londýn

(Gatwick)

2x denně

od 2.195 Kč*

*Cena zpáteční letenky včetně všech tax.

www.smartwings.com

Letiště Praha

smartwings

ČEZ koupil dodavatele vzduchotechniky AZ Klima

■ Akvizice AZ Klima firmu přiblížila cíli utržit letos za služby tři miliardy korun.

Jan Stuchlík

ČEZ dál posiluje svůj byznys energetických služeb, který provozuje pod značkou ČEZ ESCO. Nově koupil od fondu Genesis a minoritních akcionářů dodavatele vzduchotechniky AZ Klima. „AZ Klima je v sektoru vzduchotechniky jedničkou na českém trhu a má více než čtyři tisíce referenčních projektů. S firmou jsme i před akvizicí spolupracovali, protože vzduchotechnika je oblast, kterou zákazníci společnosti často řeší,“ říká generální ředitel ČEZ ESCO Kamil Čermák. Díky zatím

poslední akvizici ČEZ ESCO, které se zaměřuje na služby pro firmy, mezi něž patří energetické úspory, energetický management či instalace lokálních zdrojů energie, slušně povyroste. AZ Klima měla loni tržby 660 milionů korun, což je zhruba třetina obrátu dosa-
vadní skupiny ČEZ ESCO.

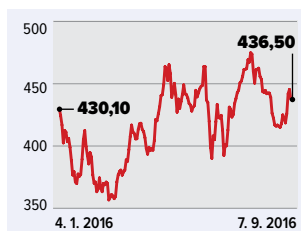
ČEZ rozšiřoval divizi energetických služeb za poslední roky především akvizicemi, za které už utratil několik set milionů korun. Loni koupil třicetivrtinový podíl v poskytovateli energetických služeb EVČ. Letos přidal stejný podíl ve společnosti ENESA, která se zabývá energetickými službami se zárukou.

Díky těmto akvizicím ovládl energetický koncern tuzemský trh s tímto typem služeb. Letos v únoru koupil instalač-

ní a servisní společnost juwi, kterou následně přejmenoval na ČEZ Solární. „Nyní po akvizici AZ Klima máme pokryté základní portfolio služeb ČEZ ESCO. Po případných dalších akvizicích se nicméně dívat budeme. O jaké sektory půjde, ale nebudeme komentovat,“ říká mluvčí ČEZ Roman Gazdík.

Více E15.cz

Vývoj akcií ČEZ (v korunách)

Pramen Investing.com

Krátce

ČNB za intervence dala 8,3 miliardy korun

ČNB v červenci pokračovala v intervencích proti posilující koruně. Celkově nakoupila eura za 8,3 miliardy korun. Cílem banky je udržení kurzu koruny poblíž hranice 27 korun za euro. **Více E15.cz**

Německý průmysl zažil výrazný pokles

Nejprudším tempem za téměř dva roky se v červenci mezi-
měsíčně propadla německá průmyslová výroba, když poklesla o 1,5 procenta. Analytici Reuters přitom počítali s růstem v rozsahu 0,2 procenta.

Ukrajina žádá Čínu o peníze na letadlo

Až 500 milionů dolarů (12 miliard korun) chce získat Ukrajina od Číny, aby mohla dokončit modernizovanou verzi největšího letadla na světě Antonov An-225 Mrija. **Více E15.cz**

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 7. 9. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,460
Čína	1	3,609
Dánsko	1	3,630
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,609
Japonsko	100	23,650
Kanada	1	18,705
Maďarsko	100	8,755
Norsko	1	2,938
Polsko	1	6,257
Rusko	100	37,355
Švédsko	1	2,843
Švýcarsko	1	24,807
Turecko	1	8,201
USA	1	24,041
Velká Británie	1	32,171

Akcie na pražské burze

7. 9. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	56,85	-2,40
ČEZ	439,80	-0,86
Erste Bank	712,60	0,17
Fortuna	89,45	0,11
Kofola	417,90	-0,50
KB	862,50	0,84
Moneta	78,85	0,51
O2 CR	235,00	0,00
Pegas	796,60	-0,30
Philip Mor. ČR	12 750,00	0,00
TMR	679,50	0,00
Unipetrol	179,90	-0,47
VIG	470,60	-0,78
Celkový objem (v tisících korun)	278 821,67	

Foto profilmedia

Bosch chtěl kompenzace od VW

V minulém měsíci se ve světových médiích objevily spekulace, že německá průmyslová společnost Bosch věděla o podvádění s hodnotami emisí, které měl v režii Volkswagen.

V rámci soudního sporu, který s oběma firmami vedou vlastníci postižených vozidel, však nyní vyplouvají na veřejnost další detaily dohody mezi Boschem a VW. Ty vyplývají z konverzace, která se mezi oběma společnostmi započala před více než dekadou, tedy v době, kdy Bosch pracoval na vývoji takzvaného zařízení

akustikfunktion. Tento výraz se mezi odborníky používá pro součástku, která ovlivní chování vozidla v průběhu jeho testování, v běžném provozu se však vypne nebo zapne. Podobně Volkswagen upravoval chování svých aut, která při testování emisí dosáhla tabulkových hodnot, v realu je však značně překračovala.

Podle informací, které v minulých dnech odtajnil americký soud, žádal Bosch před osmi lety po Volkswagenu za vývoj podvodného zařízení finanční kompenzace. /mit/ **Více E15.cz**

Z parketu

Miroslav Frayer

Zareagují trhy na ECB?

Zatímco v minulém týdnu svými statistikami z trhu práce poutaly Spojené státy, v tomto týdnu to je ECB, která právě dnes zasedá ke své měnové politice.

Z průzkumu agentury Bloomberg vyplynulo, že analytici počítají s prodloužením stávajícího programu kvantitativního uvolňování za horizont března 2017, na kdy byl ohlášeno jeho konec. Pravděpodobně je i snížení depozitní sazby či další kolo repooperací na dodávku další likvidity (TLTRO III). My se kloníme k první variantě a myslíme si, že dojde i k úpravě parametru

nákupů aktiv. Další přísun peněz skrz TLTRO nevyklučujeme v dlouhodobějším horizontu a předpokládáme, že součástí kolaterálu by mohly být i hypoteční úvěry. Důvodem uvolnění měnových kohoutů je nízká inflace, zatímco údaje z reálné ekonomiky špatně nevyznívají.

Na druhou stranu tyto nekonvenční nástroje mohou mít dlouhodobě negativní implikaci, a je nutné tak správně načasovat odchod z těchto opatření. K postupnému snižování nakupovaných aktiv v rámci kvantitativního uvolňování by mělo dle nás docházet již během příštího roku. Mariu Draghimu a jeho partě to částečně usnadní situace na akciových trzích. ECB bude zasedat za neklidnějších podmínek na trhu od doby, kdy spustila kvantitativní uvolňování. Uvidíme dnes odpoledne, zda centrální banka překvapí a rozčeří stojaté vody.

Autor je analytikem Komerční banky

Merkelová dává dohodu s Tureckem za vzor

■ Solidarita států EU během migrační krize by podle kancléřky měla být vyšší.

Dohoda Evropské unie s Tureckem o migraci by se podle německé kancléřky Angely Merkelové měla stát modelem pro další podobné smlouvy. Šéfka německé vlády to řekla ve včerejším vystoupení ve Spolkovém sněmu. Je prý přesvědčena, že dohoda je v zájmu obou stran. Pomáhá uprchlíkům, z nichž většina přichází ze Sýrie a může tak zůstat blíže svému domovu, míní. Zároveň je však nutné Turecku finančně pomáhat, aby situaci zvládalo, a Ankara zase musí bojovat proti převaděčům lidí.

Šéfka německé vlády ocenila, že od jarního uzavření

dohody v Egejském moři prakticky neumírají uprchlíci, zatímco předtím jich při snaze dostat se z Turecka do Řecka přicházelo o život velké množství.

„Proto je dohoda s Tureckem modelem pro další takové dohody – s Egyptem, s Libyí, až bude mít jednoho dne rádnou vládu, s Tuniskem a s dalšími zeměmi, kde to bude nutné,“ je přesvědčena kancléřka.

Merkelová také upozornila na snahu EU uzavřít dohody s Nigerem a s Mali, přes které proudí velká většina afrických běženců, kteří se posléze snaží dostat do Evropy přes Libyi.

K bilaterálním vztahům s Tureckem, které jsou v posledních měsících napjaté, podotkla, že Německo

bude o situaci v této zemi otevřeně

hovořit. Když bude Turecko porušovat lidská práva, bude o tom Berlín mluvit, prohlásila k pobavení některých poslanců, podle nichž je spolková vláda při kritice tureckého režimu velmi nedůsledná.

Kancléřka také poznamenala, že solidarita během migrační krize by v Evropě měla být vyšší. Konkrétní země, které má na mysli, ale nejmenovala. /čtk/

NÁZORY str. 10

Dohoda Evropské unie s Tureckem o migraci je podle německé kancléřky v zájmu obou stran.

Krátce

EU o půl roku prodlouží sankce kvůli Ukrajině

O půlrok prodlouží země EU sankce vůči konkrétním lidem a právnickým osobám, spojeným s narušováním ukrajinské územní celistvosti. Krok, který se týká 146 osob a 37 právnických subjektů, schválili diplomaté osmadvacítky.

Chemický útok na Aleppo nepřežil jeden člověk

Při úterním útoku na povstaleckou část syrského Aleppo, kde byl údajně použit chlor, zahynul jeden člověk. Podle opozičních aktivistů museli lékaři kvůli problémům s dýcháním ošetřit na sedmdesát lidí. Plyn prý vypustily vládní vrtulníky. Damašek užití chemických zbraní popírá.

Dánsko koupí část Panamských dokumentů

Dánský ministr pro daňové záležitosti Karsten Lauritzen prohlásil, že úřady koupí data z takzvaných Panamských dokumentů. Ty odhalují praktiky převádění peněz do daňových rájů. Dánské úřady dostaly anonymní nabídku získat údaje týkající se až 600 Dánů, které unikly z panamské právní a poradenské společnosti Mossack Fonseca.

Eurostat: nejspokojenější obyvatelstvo má Vilnius

Nejspokojenější se životem ve svém městě jsou obyvatelé litevské metropole Vilnius, nejméně spokojeni pak obyvatelé Atén. Ukázal to průzkum Eurostatu v metropolích evropské osmadvacítky. Z ankety také vyplývá, že se životem v Praze je spokojeno 91 procent obyvatel. /čtk/

251625/106

INZERCE

Existuje jen jeden směr. Vpřed.

Nové Audi A3.

Budoucnost je v propojování funkčnosti a designu. Nové Audi A3 má proto všechny vyspělé technologie a přitom stále zůstává stylové. K dispozici máte výbavu z modelů vyšší třídy, jako například Audi virtual cockpit, Audi Matrix LED světlomety nebo Audi connect. Ten pravý odstín pro jeho ostré rysy můžete vybírat z nové barevné palety. Nové Audi A3 je propracované do nejmenších detailů. Aby vás na cestě vpřed nemohlo zastavit vůbec nic, nabízíme vám nové Audi A3 s pakemem Lifestyle za 6 269 Kč* měsíčně.

Audi Financial Services

Úvěr. Leasing. Pojištění. Mobilita.

AUTO JAROV KUNRATICE

Vídeňská 126, Praha 4

www.autojarov-kunratice.cz

*Vzorový příklad úvěru na vůz Audi A3 Spb 1.0 TFSI s pakemem Lifestyle se 100% zvýhodněním, v ceně 599 000 Kč, splátka předem 299 500 Kč (50%), výše úvěru 299 500 Kč, poplatky za uzavření a vedení smlouvy 0 Kč, celkové platby za úvěr 360 581 Kč, celkové platby za úvěr vč. pojištění 420 629 Kč, RPSN vč. pojištění 14,690%, délka úvěru 48 měsíců, poslední nerovnoměrná splátka 119 800 Kč, měsíční splátka úvěru 5 017 Kč, měsíční splátka úvěru vč. pojištění 6 269 Kč, úroková sazba p. a. 7,08%. Pojištění obsahuje značkové Audi havarijní pojištění s nadstandardním krytím (5% spoluúčast) a povinné ručení s uznáním bonusů za bezeškodní průběh dosavadních pojištění (60 měsíců). Tato indikativní nabídka není nabídkou ve smyslu § 1732 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, a jejím přijetím nevzniká mezi společností ŠKOFIN s.r.o. a druhou stranou závazkový vztah. Vyobrazení vozu je pouze ilustrativní. Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu Audi A3: 3,8–5,2 l/100 km, 99–133 g/km. Údaje o spotřebě pohonných hmot a emisích odpovídají závěrům měření dle příslušných směrnic a nařízení EU nebo předpisů EHK.

Sarkozy sází na strach z terorismu

■ Francouzský exprezident **Nicolas Sarkozy** rozjel kampaň, která ho má znovu dostat do **Elysejského paláce**. Dříve než však bude moci o návrat do čela země bojovat v jarních volbách, čekají ho **náročné primárky**. Podle mnohých názorů se jejich vítěz stane i prezidentem.

Karolína Flaszová

Všeobecně se předpokládalo, že Sarkozyho opětovný vstup do politiky v roce 2014 souvisí s jeho chutí bojovat o znovuzvolení hlavou státu. Oficiálně kandidaturu oznámil koncem srpna. „Cítím, že mám v pohnutých časech naší historie sílu vést tento boj,“ napsal na sociální síti. V kampani nijak překvapivě využívá současných nálad ve společnosti, čímž nejen láká voliče, ale zároveň se pokouší oslabit dva předpokládané rivaly. Sliby o tvrdším přístupu k přistěhovalcům a zachování sekulární podoby Francie se snaží odlišovat voliče krajně pravicové Národní frontě Marine Le Penové. Zároveň označuje za nedostatečnou bezpečnostní opatření současného prezidenta François Hollande a hlásá, že zajistí klid všem obyvatelům země.

„Není to tak dávno, co jsme byli označováni za fašisty, když jsme mluvili o imigraci, identitě a odebrání občanství. Ale myšlení se změnilo, masy se bouří a lidé stále hlasitěji říkají: už toho bylo dost,“ řekl jednadesátiletý politik počátkem léta svým příznivcům.

Nedávno uvedl, že v případě zvolení zavede celostátní zákaz plavek typu burkiny. Jejich oblékání označil za politický akt a provokaci. Mezi jeho další plány patří kupříkladu zákaz podávání nevěpřové alternativy ve školních jídelnách.

Sarkozy v tuto chvíli není favoritem klání o pravicovou nominaci, které se uskuteční v listopadu. V průzkumech nad ním vede někdejší premiér, starosta Bordeaux Alain Juppé. Některá šetření ale naznačují, že se rozdíl mezi nimi tenčí. Juppé se Francouze pokouší zaujmout umírněností a vyhrocenou atmosféru kolem některých témat se snaží uklidnit. „Francie je rozmanitá a to je fakt. Nemáme všichni stejný původ, stejnou barvu kůže nebo náboženství a to je třeba respektovat,“ podotýká. „Nikdy nebudu zneužívat strach a apelovat na základní lidské instinkty. Chci přinášet naději,“ dodává.

Experti upozorňují na to, že Sarkozy na sebe dokáže upoutat mediální pozornost a má tak šanci svého soka díky intenzivní kampani porazit. Připouští však, že exprezidenta čeká náročná

bitva. „Jeho hlavním problémem je, že už byl u moci a na jejím vrcholu byl v roce 2012 poražen,“ řekl The Financial Times Jérôme Fourquet z průzkumné agentury Ifop. Podle něj Sarkozyho odpůrci jistě

připomenou, že snížil počet policistů a zúžil síť agentů zpravodajských služeb. „Existuje velký rozdíl mezi jeho tvrdým postojem k bezpečnosti a realitou reforem, které zaváděl jakožto prezident,“ podotkl.

Návrat může Sarkozymu zkomplikovat i případný soud související s financováním jeho předchozí kampaně. Pařížská prokuratura ho podezírá z podvodů, rozhodnout o zahájení procesu by se mělo do měsíce.

**Koho
Francouzi
nechtějí
za prezidenta**
(v procentech,
podle agentury Ifop)

73
François
Hollanda

66
Nicolase
Sarkozyho

Hollandovi roste na levici konkurence

S trochou nadsázky by se dalo říct, že posledním velkým úspěchem prezidenta François Hollanda byla porážka Nicolase Sarkozyho ve volbách v roce 2012. Ve funkci ho provází mimořádně nízká popularita. Momentálně je s jeho prací spokojeno jen osmnáct procent Francouzů. Přesto není vyloučené, že se pokusí v úřadě udržet.

Hollande je v době zvýšeného rizika terorismu v nelehké situaci. Občané od něj chtějí výsledky, pravice opozice ho tlačí k tvrdším opatřením, spolustraníci naopak nechtějí slyšet o omezování svobod. Vláda mimo jiné zesílila zpravodajskou činnost a prodlužováním výjimečného stavu zjednodušuje práci bezpečnostním složkám. Prezident si je pře-

Občané od něj chtějí výsledky, opozice ho tlačí k tvrdším opatřením, spolustraníci zase nechtějí slyšet o omezování svobod.

sto vědom, že v této oblasti nemůže před voliči konkurovat pravicovým sokům, kteří kupříkladu volají po preventivním zadržení potenciálních teroristů. „Socialistický kandidát nemá žádnou šanci soupeřit na této frontě, protože ostatní vždycky zajdou dál,“ podotkl nedávno.

Bezpečnost podle průzkumu jako hlavní problém v současnosti vnímá 58 procent Francouzů, další

témata se tak odsouvají do pozadí. Přestože se míra nezaměstnanosti pohybuje kolem deseti procent a řadí tak zem do nejhorší třetiny EU, považuje ji za nejožehavější záležitost 17 procent tázaných. Prezident však nedokázal přesvědčit obyvatele o svých schopnostech ani před útoky, kdy od něj očekávali hlavně pomoc při tvorbě nových míst a na-startování ekonomiky. Ani na tomto poli ale nebyl ve snadné pozici a o zpružení trhu práce sváděl těžký boj. Prosazování změn provázely stávky a protesty, bouřilo se proti nim i levicové křídlo socialistů. Vláda nakonec při zavádění reformy zákoníku práce obešla parlament.

V tuto chvíli není jisté, zda vůbec bude Hollande o obhajobu křesla usilovat. /kaf/

Le Penová slibuje referendum o frexitu

Dlouhodobá kritička přístěhovalectví, islámu a Evropské unie Marine Le Penová by si pro svůj boj o prezidentský úřad nemohla přát lepší načasování. Podle průzkumů by šéfka krajně pravicové Národní fronty (FN)

hladce postoupila do druhého kola. Očekává se však, že v rozhodujícím duelu stejně jako její otec Jean-Marie v roce 2002 narazí na sjednocený odpor příznivců ostatních kandidátů a vítězí představitel umírněné pravice.

„Prezidentská kampaň, která právě začíná, není jako přede-

Aktuální nálady v zemi jí nahrávají v dlouhodobé snaze zbavit Národní frontu nálepky extremistické strany.

referendum. Politická se však především veze na vlně obav Francouzů z terorismu a diskuzí o zachování sekulární podoby země. Aktuální nálady napomáhají její snaze zbavit FN nálepky extremistické strany.

Protože však má na tomto poli silnou konkurenci nejen v podobě Nicolase Sarkozyho, snaží se voliče přesvědčit o tom, že jako jediná má nezištné úmysly. „Jsem plně nezávislá na silách, kterým se ostatní podřídili, jmenovitě na penězích. Ať už pocházejí z Kataru nebo velkých bank a nadnárodních firem, které si koupí všechno,“ přesvědčovala posluchače Le Penová.

Peníze jsou přitom pro její partaj velký problém. NF se patrně dosud nepodařilo zajistit dostatek prostředků na financování kampaně. Žádá o půjčky i v zahraničí a hojně se spekulovalo o tom, že si její přízeň kupuje Kreml. /kaf/

63
Marine
Le Penovou

Tvář dne

„Prožili jsme rok, který od nás vyžadoval hodně. Ale situace je dnes mnohem lepší, než byla před rokem,

řekla německá kancléřka
Angela Merkelová
str. 7

Foto: ČTK

Komentář

Tereza Spencerová

Kancléřka a její návrat do reality

Jen pár dní poté, co přiznala „určité chyby“ ve své migrační politice, a pár hodin poté, co ji měla vrátit do reality volební prohra v rodné spolkové zemi, německá kancléřka Angela Merkelová zahovořila o migrační krizi znovu. A jak se zdá, do reality se jí moc nechce.

V projevu v parlamentu hájila „svou“ dohodu mezi EU a Tureckem, která je podle ní jediným způsobem, jak zvládnout příliv migrantů a uprchlíků do Evropy. Na jedné straně je zřejmé, že řešit migrační krizi dohodami je určitě lepší než se pokoušet bránit „pevnost Evropu“ silou a nechat její zdi utopit v krvi. Na straně druhé je očividné, že Turecko žádnou velkou důvěryhodností v Evropě neopývá: pohružky prstem na spoušti „migrační zbraně“ popularity Erdoganova vlády nepřispívají, tím méně pak její popřevratový příklon k Rusku. Není divu, že z mnoha míst v EU znívá varování, že uzavírání

paktů s dnešní Ankarou je nebezpečné.

Co víc, sám Erdogan jako by nám bral většinu nátlakových prostředků z arzenálu „cukru a biče“. Jeho parlament oficiálně vyhlásuje, že „na přání tureckého národa“ vlastně už ani neusiluje o členství v EU. Současně ukazuje klasickou orientální „velkorysost“, když nechává „bruselským“ čas do konce roku, aby se rozhodli, zda smlouvu udrží v chodu výměnou za bezvízový režim pro Turky. Ale je zjevné, že ani v tomto případě nejde pro EU o žádnou výhru – čas

Za současné situace si lze představit Řeky, kterým rupnou nervy a prchnou z EU i NATO. Hůř na tom nebudou.

hraje do karet výhradně Erdoganovi.

Pozoruhodná je i představa německé kancléřky, že by se právě už „existující“ dohoda měla stát vzorem pro smlouvy s dalšími státy. Evropská komise totiž mimo jiné povolila Německu – poprvé od roku 2011 – „vyvážet“ uprchlíky zpět do Řecka. Prý to dnes už umožňuje „zlepšení tamní uprchlické infrastruktury“. Přitom kumulace uprch-

líků ve skutečnosti tamní ostrovy postupně mění ve svěbytné koncentrační tábory ztracené v limbu jakési fantomové evropsko-turecké smlouvy. Pokud je něco takového vykládáno jako důkaz funkčnosti smlouvy, tak potěš pámbů. Vezměme navíc do úvahy, že Brusel nedávno odmítl poskytnout zbídačenému Řecku další úvěr. Za takové situace se nabízí úvaha o Řecích, kterým prasknou nervy, prchnou z EU i NATO a prohlásí se klidně třeba za „speciální teritorium“ Číny. Hůř na tom téměř určitě nebudou.

Je pak už jen neuvěřitelné, že podle Angely Merkelové by podobné nefunkční dohody o vývozu represí mimo Evropu měly být uzavřeny také třeba s Egyptem, Tuniskem nebo Libyí, a to třeba bez ohledu na fakt, že v libyjském případě nikdo pořádně neví, se kterou z tamních několika soupeřících vlád se vůbec dá o něčem jednat.

A to se prý EU ještě snaží uzavřít dohody s Nigerem a Mali, přes které proudí afričtí běženci. Schopnost tamních zkorumpovaných režimů dodržovat dohody a prosazovat jejich uplatňování se ovšem nule ani neblíží. Ona se nule rovná. Angela Merkelová má pořád velké plány. Čest jejich památce.

Autorka je komentátorkou Literárních novin

Glosa

Nejde jen o kamna

Jistě existují lidé, kteří hodí do kamen kdeco. Jejich sousedé asi budou mít pro novelu zákona o ochraně ovzduší pochopení. Přesto je třeba se ptát, zda se skutečně jedná o tak zásadní celospolečenský problém, aby bylo třeba jej řešit zákonem prolamujícím domovní svobodu. Když tento důležitý princip dostal na frak při zpříšňování podmínek držení střelných zbraní, dalo se to chápat jako bezpečnostní opatření v napjaté době.

Jenže když si vzpomeneme na novelizaci hazardních zákonů, která otevřela dveře cenzuře internetu, nejde se zbavit dojmů, že vláda přistupuje lehkovážně k věcem, které byly ještě nedávno nedotknutelné. A co je horší, všechny zásahy vlád hájí pseudoargumentem (včera jej vypustil ministr Brabec), že „slušní lidé se nemají čeho bát“. Dokud je definice slušnosti v rukách toho, kdo zákon vymáhá, je to naprosto zbytečné tvrzení. Dokud zákonodárci nepřijdou s něčím lepším, měli by k prolamování nedotknutelných svobod přistupovat mnohem opatrněji.

Martin Čaban

Kresba Milan Kounovský

Amerika mě změnila, vyznám se tu líp než v Česku

■ Jeho příběh by mohl být klidně předlohou pro film. Z Brňana **Jana Vaňhary**, který studoval učitelství a tělocvik, se stal **úspěšný byznysmen John Vanhara v Americe**, jehož firmy dnes mají hodnotu desítek milionů dolarů. V Česku je známá jeho služba pro nákupy v amerických e-shopech **Shipito.cz**. Takto odpovídal na **dotazy čtenářů E15.cz**.

E15.cz Jak vás napadlo podnikat v Americe?

Stalo se to náhodou v roce 1999. Bez velké znalosti angličtiny se nám podařilo vytvořit software, který jsme v době internetové bubliny prodávali v USA. Začalo to delší dovolenou, na které jsem přičichl k životu a podnikání v Americe. A tak mě to nadchlo, že jsem chtěl něco v USA zrealizovat. Internetová bublina praskla, už to tak snadno nešlo, ale zůstal jsem a rozjel podnikání v jiném oboru.

E15.cz Kdybyste měl dnes rozjždět první velký byznys, o kterém oboru byste uvažoval?

Zkoušel bych všechno možné, a co by nejnásledněji šlo, tomu bych věnoval nejvíce času. Takto jsem to dělal vždy. Ono se to moc analyzovat nedá. Ale když už

něco děláte a zákazníci vám rvou ruce a ochotně platí, má cenu se tomu naplno věnovat.

E15.cz Gratuluji k úspěšnému exitu se Shipito. Přemýšlíte o nějaké investici v Česku a případném návratu?

O investování v Česku nepřemýšlím. Po 15 letech v Americe se vyznám mnohem lépe na americkém trhu. Zde vidím ty příležitosti do čeho investovat. O návratu zpět jsem nedávno přemýšlel, jsou určité věci, na které nostalgicky vzpomínám. Ale mám obavu, že mě Amerika hodně změnila, a nevím, jestli bych byl po návratu spokojený.

E15.cz Ve kterých oborech je největší prostor pro české firmy?

Nejsme omezení obory. Ale jako Češi si musíme uvědomit, v čem je naše silná stránka a v čem jsou naše slabiny. A ty silné stránky co nejvíce využít v celosvětovém měřítku.

E15.cz Podporujete v Česku nějaké start-upy?

Poslední investice jsem udělal do českého start-upu AngelCam (bezpečnostní kamery) a Pexeso (analýza a monetizace videí). Už jsem ty startupové investice omezil. Raději dělám věci sám, než se jen pasivně dívám.

E15.cz Jaké jsou podle vás tři zásadní vlastnosti úspěšného podnikatele?

Mít otevřené oči, kriticky se dívat na svět a hledat, kde

leží příležitost. Někaká neefektivita. Najít něco, co lze udělat lépe, levněji a rychleji.

Je jedno, jestli je k dispozici málo peněz nebo nejsou lidi. Prostě je třeba dokázat najít řešení i se všemi těmi překážkami. Mít duševní sílu překonat je, zatímco se ostatní vzdávají anebo se jim nechce.

E15.cz Vaše největší chyba v byznysu?

Chyb jsem udělal spoustu, ale žádná nebyla zásadní. Byly to lekce. Přišel jsem tím o nějaké peníze, ale беру to jako cenu za vzdělávání.

E15.cz Jaká byla nejhorší rada, kterou jste kdy dostal?

Foto archiv E15

Když vám někdo vnučuje svůj způsob, jak uspět, a vám to třeba vůbec nesedí. U mě to bylo, když jsem začínal obchodovat s realitami v USA a učili mě, jak mám prodávat. I když já prodávat vůbec neumím. Musel jsem si najít svůj způsob, jak to dělat, jinak bych neuspěl.

E15.cz Jaké první kroky byste lidem poradil, pokud se rozhodnou podnikat?

Začít v malém a velmi opatrně. Lidé často věří, že musí utratit velké částky za marketing nebo něco jiného, jinak neuspějí. Provéřit, jestli myšlenka dává smysl, jde s miniaturními částkami. **Více E15.cz**

258341/18

INZERCE

John Vanhara (44)

Narodil se v Brně, studoval učitelství a tělocvik. V roce 2002 se s manželkou odstěhovali do Las Vegas. Dálkově vystudoval Business Administration a začal podnikat s firmou EastBiz.com v oblasti zakládání firem a realit. V roce 2008 spustil službu Shipito.cz, která umožňuje nakupovat zásilky v amerických e-shopech a stala se jednou z nejrychleji rostoucích firem v USA, po sedmi letech ji prodal.

VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ Z VOJENSKÝCH MISÍ

TEN DRUHÝ ŽIVOT

PRAHA, 7. 9. - 29. 9. 2016

V PROSTORU SEVERNÍCH ARKÁD STARÉHO KRÁLOVSKÉHO PALÁCE PRAŽSKÉHO HRADU

VÝSTAVA JE PORÁDĚNA POD ZÁŠTITOU MINISTRA OBRANY MARTINA STROPNICKÉHO A PRIMATORKY HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY ADRIANY KRŇÁČOVÉ

RÁDI BYCHOM PODEKOVALI VŠEM TĚMTO FOTOGRAFUM ZA VYTVOŘENÍ VYSTAVOVANÝCH FOTOGRAFIÍ

Truchlení není sólová show

■ Očekávaná novinka Nicka Cavea *Skeleton Tree*, která vznikla po loňské tragické smrti jeho patnáctiletého syna, vychází již zítra. Dnes večer desku v desítkách českých kin představí černobílý 3D dokument *One More Time with Feeling*, který citlivě sleduje, jak se Cave a jeho okolí s tragédií vyrovnávají. Ten na zpěvákovu žádost natočil jeho kamarád, australský filmař **Andrew Dominik**, který snímek prvním divákům představil na festivalu v Benátkách.

Iva Přivřelová
Od naší spolupracovnice

EE Proč jste nakonec nenatočil koncert a zvolil jste tento netradiční formát?
V Anglii se to údajně dělá, že kina promítají koncerty. Nick tedy chtěl natočit spíš film složený z písní, jenže ty dají dohromady jen pětáct minut. Takže jsme potřebovali i něco dalšího, ale začali jsme natáčet, aniž bychom věděli, co to bude.

Nickovy pocity z Arthurovy smrti nebyly jasné, půlku času je ani nedokázal prožívat. Natáčeli jsme proto všechno. Nick často nedává najevo, co se v něm přesně děje. V jeho textech to je ovšem hodně přítomné. Dal jsem mu malý mikrofon na iPhone, aby mohl nahrávat různé věci, nepoužité texty, sny... Poslal mi asi tři hodiny takových nahrávek.

EE Nevadilo mu se před kamerou otevřít?

Řekl bych, že o tom vědomě nepřemýšlel. Když Arthur zemřel, spousta lidí Nickovi psala dopisy. Prý mu to pomohlo. Pochopil, že truchlení není sólová show. Asi chtěl, aby tito lidé poznali, jak mu bylo. Jeho žena Susie zase film viděla jako určitý pomník Arthurovi. Měl jsem

pravidlo, že nebudu ukazovat emoce bez důvodu. Chtěl jsem ukázat jen ty emoce, které vystihují, jak se člověk s takovou ztrátou vyrovnává. Uzavřeli jsme s Nickem dohodu. On mohl z filmu vystříhnout cokoliv, co by se mu nelíbilo, zato svolil odpovídat na všechny mé otázky.

EE Proč je na konci titulků poznámka, že postavy jsou

jen založené na skutečných lidech?

To tam je? Já titulky neviděl. Film jsme dokončili minulý čtvrtek. Od prvního rozhovoru o něm uběhlo sedm měsíců, nikdy jsem nic nenatočil tak rychle. Pracovali jsme jako blesk. Před dvěma týdny jsem zjistil, že kvalita 3D je příšerná, a za den jsme to museli předělat. Takže koho zajímají titulky.

EE A důvod zvolení formátu 3D?

Chtěl jsem mít ten dokument černobílý a přišlo mi zajímavé zkombinovat odtažitou eleganci černobílé s vtahujícím 3D. A ta hudba je prostorová, takže se k ní 3D hodilo. Taky jsem chtěl, aby šlo pro diváka o zážitek, a věděl jsem, že ve 3D bude dokument expresivnější.

EE Film se ukáže v kinech po světě jen jediný večer. Nevadí vám to?

Naopak, líbí se mi to. Asi se pak objeví i na DVD a v televizi, ale to ještě není dořešené.

EE Jeho promítání je spojené s vydáním alba, existuje tedy i proto, aby Nick nemusel desku sám propagovat?

Ano. On ví, že je veřejná osoba. Zároveň se nechce obnažovat před lidmi, kterým je jeho smutek jedno. Je něco jiného o smrti svého syna vyprávět mně, kamarádovi, a skupině neznámých novinářů. Jenže jak můžete mluvit o té desce a nedotknout se Arthura? Ten film je jeho odpověď.

EE Jak dlouho se s Nickem znáte?

Asi od roku 1986. Potkali jsme se u jednoho dealera drog. Znáte jeho song *Deanna*? Je o dívce, s níž jsem začal chodit pár měsíců po jejím rozchodu s Nickem. On jí pořád často volal, telefon jsem většinou zvedl já a povídali jsme si. Pak jsme se různě potkávali, napsal i hudbu pro můj film *Zabití Jesseho Jamese zbabělcem Robertem Fordem*. Asi posledních deset let jsme přátelé.

EE Co říkal na výsledný tvar filmu?

Měl smíšené pocity. Líbily se mu básně, nelíbily se mu scény, v nichž mluví o svých pocitech. Ale on se obecně na sebe nerad dívá. Takže uznal, že není v pozici, aby film mohl soudit, a nechal rozhodnutí na Warrenu Ellisovi (Caveův spolupracovník – pozn. aut.). Nic jsem nakonec měnit nemusel.

EE Proč jste do filmu zahrnul i záběr útesu, z něhož Arthur spadl?

Když jsem slyšel, co se stalo, představil jsem si místo, kde se to stalo. To je asi přirozené. Když na tom útesu stojíte, vidíte moře a nebe. Je to jako obraz věčnosti. V té pochmurnosti je i něco podivně krásného.

Foto: ČTK

MALÝ ROZDÍL. Přístrojová deska se od sedanu lehce liší. Displej infotainmentu volně stojí, není vestavěný.

OTÁZKA CENY. Základní varianta Opening Edition s motorem 1.4 T-Jet stojí v případě hatchbacku 467 500 korun, což není úplně málo. Kladem je bohatá výbava, již ovšem chybějí nejmodernější prvky.

Fiat Tipo v nových verzích usnadní rodinný život

První
jízdní
dojmy

■ Fiat Tipo sedan konečně doplnily karosářské varianty hatchback a Station Wagon (kombi). Novinky mají za úkol plnit roli rodinného auta, které spíše než na technické výstřelky sází na praktičnost. Potvrdil to i rychlostest v Itálii.

Aleš Veverka

Původní Fiat Tipo z let 1988 až 1995 byl pouze hatchbackem, jeho novodobý jmenovec jde ale jinou cestou. Zprvu se představil jako čtyřdveřový sedan, nyní jej doplňují další karosářské verze – pětídveřový hatchback a praktické kombi Station Wagon. Obě jsme vyzkoušeli v jejich domovině.

Novinky se od sedanu testovaného před časem liší hlavně karoseriemi a zavazadlovými prostory. Sedan sice v základu nabízí solidních 520 litrů, ovšem s variabilitou je to horší. Opěradla zadní lavice lze sklopit, jenže při tom trochu překáží výztuha pod zadním oknem. Inu, sedan...

Nový hatchback v základu poskytuje 440 litrů, hodnotu po sklopení zadních opěradel ale Fiat kupodivu neuvádí. SW pak nabízí celých 550 litrů v základu s tím, že ani tady vám maximum nesdělíme. V každém případě to je ale s variabilitou na mnohem vyšší úrovni než u sedanu.

Nové Tipo zaujme rovněž velmi prostornou kabinou. V tomto byli Italové vždy mistři a tady to opět dokazují. Autor článku si se svými 170 centimetry bez problému

sedne dozadu nejen za sebe, ale i za řidiče. Ještě lepší je to vpředu, ale to lze očekávat.

Zůstaňme ale ještě ve druhé řadě. Snad ještě lepší je prostornost ve svislém směru. Důvodem je rovná linie střechy, což platí o obou karosářských verzích. Ta navíc ani v nejmenším neubírá na eleganci.

ZA VOLANTEM

Pracoviště řidiče je velmi přehledné, chválíme ovládání ventilační soustavy samostatným panelem. Tedy nic ve stylu Peugeotu 308, který všechno ukrývá do útrob infotainmentu. Klimatizaci lze mít ve dvou verzích: buď jednoduchou manuální, nebo samočinnou. Dvouzónovou, která je dnes v této třídě zcela běžná, tento vůz kupodivu postrádá.

V Česku jsou na úvod obě nové karosářské verze nabízeny ve dvou zaváděcích výbavách příznačně pojmenovaných Opening Edition a Opening Edition Extra. Obě mají v sérii samočinnou klimatizaci příjemnější i na pohled.

Jak tedy Tipo jezdí? Až překvapivě dobře. Italové mají kvalitní silnice, my jsme však pár rozbitých našli, abychom si prověřili, jak je pérování auta naladěno. Podvozek

jako takový je spíše tužší, ani na děravé silnici ovšem není nepohodlný. I díky němu jsou jízdní vlastnosti v zatáčkách veskrze dobré. Nejvíce překvapilo poměrně přesné řízení podporované elektro-mechanickým posilovačem na sloupku volantu.

POD KAPOTOU

Vyzkoušeli jsme dvě motorizace: Vznětovou 1.6 M-Jet II a zážehovou 1.4 T-Jet. Obě nabízejí 88 kW (120 koní). U turbodieselu stojí za zmín-

ku elektromotoricky ovládané lopatky turbodmychadla VGT. V souladu s tím trochu překvapila mírná prodleva v nejnižších otáčkách – aby začal motor táhnout, potřebuje tak 1700–1800 otáček za minutu. To zážehové turbo má newtonmetry posunuté o něco výše. Ani tady pružnost neschází, hlavním kladem je ale samozřejmě možnost točit motor do vyšších otáček.

Oba motory mají standardně šestistupňovou manuální

převodovku. Vyniká lehkým a přesným řazením, navíc řadicí páka se nachází příjemně blízko volantu a hlavice pěkně padne do dlaně. Takhle to má vypadat.

ZÁVĚR

Novému Tipu možná chybějí nejnovější technologie, jeho vzhled je však svěží a kvalitativně solidní. Největší předností je vnitřní prostornost a také zavazadelník. V tomto ohledu bude novinka s největší pravděpodobností slavit úspěch. Otázkou je však cena. Za základní verzi Opening Edition s motorem 1.4 T-Jet zaplatíte v případě hatchbacku 467 500 korun, což není úplně málo. Kladem je bohatá výbava, již ovšem chybějí nejmodernější prvky. Varianta SW české ceny zatím nemá.

Celý článek na AUTOREVUE.cz

254365/160

INZERCE

VŽDY NĚCO NAVÍC
více výhod

Zdarma Zákaznická karta nabitá slevami

cestování – sport – kultura – wellness – volný čas

www.ppas.cz

840 555 333

PRAŽSKÁ
PLYNÁRENSKÁ

Spojení energií i služeb

Foto dne

Foto: tisk

PO PŮL ROCE. Návratový modul vesmírné lodi Sojuz TMA-20M s ruskými kosmonauty Alexejem Ovčininem a Olegem Skripochkou a americkým astronautem Jeffreyem Williamsem přistál v Kazachstánu. Cesta z Mezinárodní vesmírné stanice, kde trojice strávila téměř půl roku, trvala na Zemi přibližně 3,5 hodiny.

Trendy

Může být váš pes hipster? Ano, může

Tereza Zavadilová

Zatímco v Česku se spousta konzervativnějších lidí včetně prezidenta Zemana ošklíbá nad mladými vegany či „biomanželkami“, na Západě jdou trendy dávno mnohem dál. Být raw, eco a organic je mainstream. Hipsterský styl už postihl i mazlíčky. Inovátoři si tento mnohamiliardový trh přece nemohou nechat ujít.

A že nápadů, jak z domácí kočky či psa udělat vyznavače biostylu, je dost. Organické krmivo se dá, samozřejmě za pěkné peníze, sehnat i v Česku. V zahraničí mohou

mazlíčci jíst z recyklovatelných misek, bydlet v recyklovatelných domech a mít tu nejlepší stravu i kosmetiku. Výrobce hipsterských drogistických produktů, firma Molly Muriel, vyvinul veganská mýdla a šampony pro psy z přírodních a organických materiálů. Firma Williams-Sonoma pro psy vyrábí speciální psí boudy z recyklovaného dřeva, které „udrží psa v bezpečí, aniž škodí životnímu prostředí“. Inu, normální dřevěná psí bouda, ale za pět set dolarů. To ještě pořád není nic proti mnichovské BeuteFuchs, řeznictví pouze pro psy

a kočky. Řezníci ve městě provozují i rozvážku jídel, což vychází na dva až šest tisíc korun měsíčně. Majitel ale ušetří za veterináře, vzkázali majitelé.

Mezi designéry nábytku je, zdá se, hodně milovníků koček. Alespoň to tak vypadá podle množství nápadů in-spirovaných těmito šelmami, jež se v interiérovém designu objevují. Firma Rosewood prodává za pouhých patnáct dolarů závěsnou tubu na radiátor, v níž se kočka může vyhřívat. Na trhu jsou spousty eco-pelíšků, dokonce přepravy z recyklovaného papíru. Na

Foto: archiv

EKOBOUDA. Speciální psí příbytek z recyklovaného dřeva „neškodí životnímu prostředí“.

Kickstarteru vybírá peníze firma Eco Cat Furniture, jejíž kočičí nábytek je zcela beze škodlivých látek. Tchajwanská firma Thinking Design propojuje zájmy milovníků knih a koček. Její knihovny slouží i jako hrací prostor pro kočky.

Některé mazlíčkovské inovace ale opravdu mohou mít smysl. Profesor Bao Haimo se svými žáky vymyslel speciální odpadkový koš, kde se odpady třídí tak, aby dole zůstaly ty „jedlé“. Tvůrci mají za to, že zlepšovák by mohl zachraňovat životy toulavých zvířat, která jinak umírají hladu či na podvýživu.